

פרשת בלק

הפרשה מסיימת במעשהו של זמרי, אשר חילל את קדושתו עם אותה מדינית, וגרם למגיפה קשה שגבתה עשרים וארבעה אלף איש מעם ישראל. חז"ל מספרים (סנהדרין פב, סע"א) שבאותה שעה שהיו דיני ישראל דנים את כל אלו שעבדו לפעור, נתקבצו בני שבט שמעון לפני זמרי נשיאם ואמרו לו: 'הן דנין דיני נפשות ואתה יושב ושותק!' מה עשה זמרי, עמד וקיבץ כ"ד אלף מישראל והלך אצל אותה מדינית ופיתה אותה לדבר עבירה, ומשהסכימה להישמע לו, הביאה לפני משה וכל בני ישראל, ואמר למשה: "בן עמרם, זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה, בת יתרו מי התירה לך? ופנה לאהלו לעשות מעשיו, עד שקם פינחס בן אלעזר בעוז וחיל ודקר את שניהם בחרב, ובזכות קנאתו של פינחס לה' פסקה המגיפה מעל בני ישראל, וכל אותם כ"ד אלף אנשים שנתקבצו עם זמרי לטעון כנגד משה מתו במגיפה.

זמרי חטא בשנים: החטא הראשון הוא מה שפגם בקדושתו וחילל בריתו בבת אל נכר, והחטא השני, שגם הוא חמור לא פחות מן החטא הראשון, זהו מה שזמרי נהג בחוצפה כלפי משה, וגרם לו מבוכה רבה ובושה נוראה בפני עם ישראל. ושני חטאים אלו העלו את חרון אפו של הקב"ה עד שהכה בעם מכה רבה מאד.

וכדי לתקן את החטאים הללו הוצרך זמרי לחזור ולהתגלגל בנשמת התנא רבי עקיבא בן יוסף (ראה חסד לאברהם מעין ה' נהר כ"ה), וכנגד מה שנהנו כל איברי גופו של זמרי בעבירה הוצרך רבי עקיבא למות במיתה משונה ומתוך יסורים נוראים, שסרקו הגויים הרשעים את כל בשרו במסרקות של ברזל (ראה ברכות סא, ב). וכיון שבאותה שעה שעשה זמרי מעשהו זה, היו עם ישראל קוראים קריאת שמע ובוכים תא מיקרוס ויהש העש התואב עמש תאירק ארוק היה אביקע יבר סג נכל, (ו' ספל ותנוי סוגרת האר) בשרו, ויצאה נשמתו כשהאריך בתיבת 'אחד'.

וכדי לתקן את מה שפגע זמרי בכבודו של משה, קם רבי עקיבא ודרש שתיבת 'את' שבפסוק "את ה' אלקיך תירא" (דברים ו, יג) באה לרבות שיש חובה לירא מן החכמים והצדיקים באותה מידה שחייבים לירא מהקב"ה (ראה פסחים כב, ב), ובזה שכל כך הגביה רבי עקיבא את כבוד החכמים והצדיקים, תיקן את מה שזלזל זמרי ופגע בכבודו של משה - ראש כל החכמים והצדיקים שבכל הדורות.

ומכך ילמד כל אדם עד כמה יש להזהר בכבודם של חכמי וצדיקי האמת שבדור, ומכל שכן שלא יוציא מפיו דברים שעשויים להשמע כדברי זלזול ופגיעה בכבודם של החכמים והצדיקים.

ומצינו לרבותינו (סנהדרין נב, סע"א) שאמרו שהסיבה לכך שנענשו נדב ואביהוא כמ"ש "ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו לפני ה'" (ויקרא י, ב), זהו משום שכשהיו נדב ואביהוא מהלכים אחרי משה ואהרן, אמר נדב לאביהוא 'אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור', אמר להם הקב"ה 'נראה מי קובר את מי', 'הרבה סיחים מתו ונעשו עורותיהם שטיחים על גבי אמותיהם' (ויקרא י, כ, י).

ובזה יובן גם מה שמובא במדרש (יל"ש ויקרא רמז תקכד) שהטעם שמתו נדב ואביהוא זה משום שנכנסו מחוסרי בגדים, ומה היו חסרים, אמר רבי לוי מעיל היו חסרים. והיינו משום שהמעיל רומז לשמירת הלשון, כמו שכתוב לגבי המעיל של בגדי הכהונה: "והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב" (שמות כח, לב), כלומר שעל האדם לשמור את דבריו בתוך עצמו, ולסגור את שפתיו היטב, ולא למהר להוציא החוצה את כל מה שעולה במחשבתו. וזה מה שהיה חסר לנדב ואביהוא, שהרי אילו היו שומרים את פיהם מלדבר על משה ואהרן, היו זוכים להאריך ימים.

זהו גם הסוד לכך שהרבה אנשים פשוטים זוכים לבנים גדולים ומאירים בתורה בעוד שישנם גדולי תורה שלא זוכים לכך. וזאת משום שהאנשים הפשוטים, אע"פ שרחוקים הם מן התורה והמצוות, בכל זאת יש בליבם אהבה גדולה כלפי החכמים והצדיקים, והם רוחשים להם כבוד גדול, והרי אמרו חז"ל (שבת כג, ב) שמי שאוהב תלמידי חכמים זוכה שבניו יהיו תלמידי חכמים. ולכן העיקר הוא להתחזק באמונת חכמים ולהוסיף עוד ועוד אהבה לחכמים ולצדיקים, ובזה נזכה לכל טוב בעולם הזה ובעולם הבא.

